Beszámoló: Múzeumok és közösségeik – Szimpózium és Workshop a MOME-n

Időpont: 2026. március 26. 9:00 – 17:00
Helyszín: Auditórium, Moholy-Nagy Művészeti Egyetem (MOME)
Szervező: MOME Nonformális és Informális Tanulás Stúdió

A MOME Nonformális és Informális Tanulás Stúdiója 2026 tavaszán második alkalommal rendezte meg szakmai szimpóziumát, amely a múzeumi szféra aktuális társadalmi kihívásaira fókuszált. A 2024-es, látogatóközpontúságot vizsgáló eseményünk folytatásaként idén a **múzeumi közösségek** építése, a részvételiség és az intézményi felelősségvállalás került a párbeszéd középpontjába. A rendezvény iránti kiemelkedő érdeklődést jelzi, hogy az előadásokon több mint **100 fő**, a délutáni szakmai workshopon pedig közel **40 szakember** vett részt.

Nemzetközi és hazai tapasztalatok

A szimpózium délelőtti programja a **„Global Voices at MOME”** program támogatásával valósult meg, amely lehetővé tette, hogy olyan nemzetközi rangú előadókat hívjunk meg, akiknek tapasztalatai érdemben járulnak hozzá a hazai múzeumi diskurzus globális kontextusba helyezéséhez. A program keretében létrejött angol nyelvű szekció nem csupán a külföldi jó gyakorlatok becsatornázását szolgálta, hanem érdemi lehetőséget biztosított a határokon átívelő szakmai kapcsolati hálók mélyítésére is.

A nemzetközi szakemberek előadásai a közösségi múzeum elméleti és gyakorlati kereteit feszegették:

- **Łukasz Adamski** (Zachęta Nemzeti Művészeti Galéria) a regionális identitás és az emlékezet összefüggéseit mutatta be a Sziléziai Múzeum esettanulmányán keresztül.
- **Dr. Sebastian Baden** (Schirn Kunsthalle Frankfurt) a Schirn kortárs művészeti múzeum intézményi költözésének közösségformáló erejéről és oktatási tevékenységeinek bővítéséről beszélt.
- **Dr. Sonja Kinzler** (Kieler Stadt- und Schifffahrtsmuseum) a látogatókutatás közösségi részvételi módjait elemezte a kieli helytörténeti kiállítás példája alapján.

A délutáni magyar nyelvű szekcióban a Ludwig Múzeum, a Józsefvárosi Múzeum és a Ferenczy Múzeumi Centrum szakemberei mutattak be hazai jó gyakorlatokat. A Ferenczy Múzeumi Centrum munkatársaa mindezt diákkurátorok bevonásával tette. Az előadások rávilágítottak arra, miként váltható fel a látogatók passzív befogadói szerepe olyan részvételi alapú együttműködésekkel, amelyek valódi társadalmi relevanciával bírnak.

Workshop: Módszertani fókusz

A napot lezáró workshop célja az volt, hogy a résztvevők közösen feltérképezzék a különböző specifikus célcsoportok – például fiatalok, helyi közösségek, nem látogatók vagy fogyatékossággalélők – megszólításának lehetőségeit, az intézmény misszióját összhangba hozva a közösségek valós igényeivel és érdeklődésével. A szakmai közönség perszónák és problématérképek segítségével olyan adaptálható, mérhető eredményekkel bíró akcióterv-vázlatokat dolgozott ki, amelyek a szakmai hitelesség megőrzése mellett képesek megszólítani a múzeumi környezetben korábban nem-, vagy nem kellően reprezentált társadalmi rétegeket is.

A szimpózium megerősítette, hogy a kortárs múzeum ma már nem csupán statikus őrzőhely, hanem olyan élő társadalmi tér, amely képes a közösségek megerősítésére és a párbeszéd moderálására. A nap tanulságai szerint a modern múzeumi szerepvállalás kulcsa a többszintű részvételiség megteremtése: a látogatók bevonása a puszta befogadáson túl a közös tervezés és a tartalomalkotás folyamataiba is. Ez a módszertani tudatosságra épülő, inkluzív szemlélet az, amely a szakmai tapasztalatcsere és a közös gondolkodás eredményeit valódi, mérhető társadalmi értékké formálja.

Report: Museums and their Communities – Symposium and Workshop at MOME
Date: March 26, 2026, 9:00–17:00
Venue: Auditorium, Moholy-Nagy University of Art and Design (MOME)
Organizer: MOME Studio for Non-formal and Informal Learning

In spring 2026, the MOME Studio for Non-formal and Informal Learning organized its professional symposium for the second time, focusing on the current social challenges facing the museum sector. As a continuation of the 2024 event, which explored visitor-centered approaches, this year’s program placed community-building in museums, participation, and institutional responsibility at the center of the dialogue. The strong level of interest is reflected in the attendance: over 100 participants joined the presentations, and nearly 40 professionals took part in the afternoon workshop.

International and Hungarian Perspectives

The morning session of the symposium was supported by the *Global Voices at MOME* program, enabling the invitation of internationally renowned speakers whose expertise contributed significantly to situating Hungarian museum discourse within a global context. The English-language section not only facilitated the exchange of

international best practices but also created meaningful opportunities to strengthen cross-border professional networks.

Presentations by international experts explored both theoretical and practical frameworks of the community-oriented museum:

- Łukasz Adamski (Zachęta National Gallery of Art) examined the relationship between regional identity and memory through the case study of the POLIN Museum in Warsaw.
- Dr. Sebastian Baden (Schirn Kunsthalle Frankfurt) discussed the community-building impact of the institution's relocation and the expansion of its educational activities.
- Dr. Sonja Kinzler (Kiel City and Maritime Museum) analyzed participatory approaches to visitor research based on a local history exhibition in Kiel.

The afternoon Hungarian-language session featured professionals from the Ludwig Museum, the Józsefváros Museum, and the Ferenczy Museum Center— the latter involving student curators—who presented local best practices. These examples highlighted how the traditionally passive role of visitors can be transformed into participatory, socially relevant forms of collaboration.

Workshop: A Methodological Focus

The workshop closing the day aimed to collectively map out strategies for engaging specific target groups—such as young people, local communities, non-visitors, and people with disabilities—by aligning institutional offerings with the real needs and interests of communities. Using personas and problem-mapping tools, participants developed adaptable action plan outlines with measurable outcomes. These approaches seek to reach social groups that have previously been underrepresented or not represented at all in museum contexts, while maintaining professional integrity.

The symposium reaffirmed that contemporary museums are no longer merely static repositories, but dynamic social spaces capable of strengthening communities and facilitating dialogue. One of the key takeaways of the day was that the future of museum practice lies in creating multi-layered participation: engaging visitors not only as audiences but as active contributors in co-design and content creation processes. This inclusive, methodologically grounded approach is what enables professional exchange and collaborative thinking to generate tangible and measurable social value.

MÚZEUMOK
ÉS
KÖZÖSSÉGEK